

Woensdag 10 oktober 1917 – ochtendeditie

Parijs, 9 oktober. Officieel: In België hebben de Fransen vanochtend om half zes, samen met het Britse leger, de Duitse stellingen bezuiden het bos van Houthulst, tussen Draaibank en Wijndrift, aangevallen. De strijd duurt voort en ontwikkelt zich gunstig voor de Fransen.

Londen, 8 oktober. Officieel bericht: Heel de dag is het blijven stormen en stortregenen. Op het slagfront van Ieper is het geschut over en weer heel de dag in touw geweest.

Van het overige front der Britten valt niets belangrijks te melden.

De zevende was het eventjes mooi weer, vóór de zware regen, die nagenoeg de ganse dag neer plaste. In die tussentijd hebben de Britse artillerie- en bombardeervliegtuigen zich geducht geweed. Ze wierpen meer dan twee en een halve ton ontplofbare stoffen op de spoorwegstations Staden en Kortrijk alsmede op andere doelen.

De vijand toonde zich in de buurt van het onlangs door de Britten gewonnen terrein erg bedrijvige en viel hun bombardeertoestellen krachtig aan. Twee vijandelijke vliegtuigen werden geveld, drie stuurloos naar beneden gedreven. Een Brits is zoek.

Londen, 9 oktober. Officieel: Vanochtend om tien minuten voor half zes hebben de Britten opnieuw over een breed front ten noordoosten en ten oosten van Ieper samen met de bondgenoten links van hen een grote aanval gedaan. De rapporten tonen aan, dat op alle stukken van het front bevredigende vooruitgang is gemaakt.

Het weer blijft stormachtig.

Berlijn, 9 oktober. Officieel: Legergroep Rupprecht. De artillerieslag was in Vlaanderen in weerwil van het stormachtige en regenachtige weer geducht tussen het bos van Houthulst en Zandvoorde. 's Avonds vatte de vijand de uitwerking daarvan in felle stoten vuur tegen op zichzelf staande sectoren samen. Na een onrustige nacht steeg de werkzaamheid van het geschut aan het hele front tot roffelvuur. Aan weerskanten van de spoorweg Staden-Boezinge en ten noorden van de weg van Menen naar Ieper trok de Engelse infanterie ten aanval. De strijd is nog aan de gang.

Uit de rijksdag.

Berlijn, 9 oktober. Naar aanleiding van een voorstel van de afgevaardigde Waldstein verklaart Kriege, hoofd van een departement, dat de in handen der Belgische strijdkrachten gevallen burgerbevolking in Duits Oost-Afrika dwars door het tropische Afrika naar de Westkust is vervoerd, om van daaruit in het voorjaar van 1917 naar Frankrijk te worden overgebracht. Op de reis was zij ten gevolge van de brutale willekeur der Belgische autoriteiten aan een zwaar lijden blootgesteld. De Duitse regering deed zonder dralen stappen in het belang van deze Duitse onderdanen en eiste hun onmiddellijke vrijlating, waar tegenover de Belgische regering een afwijzende houding aannam. Na een bedreiging werden in juli een aantal Belgen uit koloniale kringen vanuit België naar interneringskampen overgebracht. De Belgische regering opende daarop opnieuw onderhandelingen, welke evenwel nog niet tot overeenstemming hebben geleid. Mocht het doel niet worden bereikt, dan zal de Duitse regering voor verdere stappen niet terugdeinzen.

Woensdag 10 oktober 1917 – avondeditie

Londen, 9 oktober. Officieel avondbericht: Gisterenmiddag en – avond regende het aanhoudend, waardoor het terrein zeer doorweekt werd en zeer moeilijk werd voor de opmars van troepen. Ondanks het stormachtige weer en de doorweekte toestand van de bodem slaagden onze troepen er in vanochtend om 5 uur 20, in samenwerking met de Fransen op onze linkervleugel, een aanval te doen, die zeer geslaagde uitkomsten had.

Het front van de aanval strekte zich uit van een punt ten zuidoosten van Broodseinde tot aan de St. Jansbeek, 1600 meter ten noordoosten van Bikschote.

Op de uiterste rechtereugleugel rukten de Australische troepen op over de kam van de rug ten oosten en ten noordoosten van Broodseinde en veroverden al hun gestelde doelen.

Op de rechtereugleugel rukte een territoriale divisie, waarvan Manchester-, East Lancashire- en Lancashire fuseliersregimenten deel uitmaakten, 1600 meter ver langs de rug naar het noorden in de richting van Passendale en veroverde eveneens, onder zeer vermoeiende en moeilijke omstandigheden, met grote dapperheid al haar doelen.

In het centrum tussen de hoofdruig en Poelkapelle werd een aanmerkelijke voortgang gemaakt, waarbij vele versterkte boerderijen en gebetonneerde redoutes werden ingenomen.

Aan de linkereugleugel van het centrum voltooiden wij de verovering van Poelkapelle.

Op de uiterste linkereugleugel van het Engelse aanvalspunt namen Engelse, Welse en Ierse troepen en de garde al hun doelen en bereikten de zoom van het bos van Houthulst.

Op onze linkervleugel trokken de Fransen de Broenbeek over, die buiten haar oevers getreden was, en bereikten eveneens de zoom van het bos van Houthulst, waarbij ze al hun doelen namen, waaronder verscheidene gehuchten en vele versterkte plaatsen.

Meer dan duizend gevangenen zijn al de verzamelposten gepasseerd.

Parijs, 9 oktober. Officieel avondbericht: Na de Broenbeek overgetrokken te zijn, hebben de Fransen de vijandelijke verdedigingswerken over een front van 2500 meter en een gemiddelde diepte van 2 km genomen, met de dorpen St.-Jan, Mangelare, Veldhoek en tal van boerderijen en blokhuizen. Ze bereikten de zuidelijke zoom van Houthulst.

Er zijn 300 man, onder wie 12 officieren, gevangen genomen.

Berlijn, 9 oktober. Officieel avondbericht: In Vlaanderen ontwikkelde zich, uit gevechten in de ochtend, een slag, die tussen Draaibank (ten noordoosten van Bikschote) en Geluveld, over een front van 18 km nog voortduurt.

Ondanks herhaalde stormlopen beperkte de terreinwinst van de vijand zich, volgens de tot dusver ingekomen berichten, tot een smalle strook tussen Draaibank en Poelkapelle, voor de rest werden de aanvallen afgeslagen.

Verder niets van betekenis.

Berlijn, 10 oktober. Officieel. Legergroep Rupprecht: Op het slagveld in Vlaanderen trokken gisteren naast elf Engelse divisies weer Franse troepen ten strijde.

De geweldige krachtsinspanning van de twee verbonden Westerse mogendheden putte zich in een worsteling, die de hele dag duurde, uit op de standvastigheid van onze strijders in Vlaanderen.

De 's ochtends na sterk roffelvuur begonnen aanvallen vormden de inleiding tot een slag, die zich, terwijl de hevige artilleriestrijd onafgebroken voortduurde, tot diep in de nacht op bijna 20 km breedte op het trechterveld van ten oosten van Bikschote tot Geluveld afspeelde.

De vijanden wierpen steeds nieuwe strijdkrachten in het gevecht, die herhaaldelijk, op sommige plaatsen tot zesmaal toe, tegen onze linie storm liepen.

Ten zuiden van het bos van Houthulst won de vijand bij Draaibank, Mangelare, Veldhoek en aan het station van Poelkapelle ongeveer 1500 meter terrein, tot hem de tegenstoot van onze reserves trof en zijn aanvankelijk succes beperkte. Van Poelkapelle tot ten zuiden van Geluveld hebben onze dappere troepen de gevechtlinie stevig in handen. Herhaalde aanvallen tegen dit 13 km brede front zijn alle met de zwaarste verliezen gefnuikt.

Havre, 9 oktober. Uit inlichtingen, bij de regering ingekomen, blijkt, dat de Duitsers te Bergen een arbeidskaart hebben ingesteld om de rekvisitie van mannelijke bewoners, ontwikkelde zo goed als uit de arbeidersklasse, te vergemakkelijken. Op het ogenblik zijn er al 1500 inwoners van 15 tot 60 jaar naar Noord-Frankrijk dicht bij het front gezonden ten einde de wegen te herstellen en munitie te ontladen.

De oorlogstoestand.

We hebben niet lang behoeven te wachten op berichten van een nieuwe infanteriestrijd, die de ontwikkeling van de slag in Vlaanderen weer een stap verder zou brengen.

Het heeft niet eens een week geduurd. We waren in de laatste tijd gewoon geworden, dat iedere donderdag de geallieerden een eindje vooruit bracht. Nu is het al op dinsdag gebeurd. Een versnelling van het tempo, die ten gunste van de geallieerden mag geboekt worden.

De Fransen, die aan de linkerkzijde van de Engelsen staan, en lange tijd rust hadden genoten, hebben ditmaal weer een belangrijk aandeel in de strijd en een nog belangrijker aandeel in het succes gehad.

Na de aanval van vorige donderdag, toen de Britten de boog om leper tussen Poelkapelle en Reutel weer een kilometer hadden vooruit gebracht, werd bij de nabespreking in de kranten van beide zijden het bos van Houthulst genoemd als een sterke stelling.

Die stelling loopt nu hard kans te worden omvat, zegden de Engelse kranten. Ze wordt nu een lelijke belemmering in de flank van de Engelse opmars, zegden de Duitse kranten. Ten zuidwesten van het bos (aan weerskanten van Bikschote) waren het de Fransen, die de linie der bondgenoten bezetten. Voor hun linie liggen de St.-Jansbeek en de Broenbeek. Deze beekjes, die door de zware regens buiten hun oevers waren getreden, zijn de Fransen overgestoken; ze hebben de dorpjes Mangelare en Veldhoek bezet en zijn aldus tot aan de zoom van het bos van Houthulst genaderd. Vlak aan hun rechterzijde brachten Engelse troepen het ongeveer even ver.

Verderop, waar alleen Britse troepen vochten, was de vooruitgang minder aanzienlijk. Wellicht hadden de aanvallen op dit frontgedeelte ook voornamelijk ten doel, de hoofdopmars in de richting van het Houthulsterbos een flanksteun te verlenen. In Poelkapelle waren de Britten de vorige donderdag reeds tot voorbij de kerk gevorderd, ze kregen nu het hele dorp in hun bezit. Ten zuiden van Poelkapelle beperkt zich Haig in zijn aanduiding van de

uitgestrektheid der vooruitgang tot de enigszins vage mededeling, dat vele versterkte boerderijen en gebetonneerde blokhuisen werden genomen. In de richting van Passendale wordt de vooruitgang evenwel op 1600 meter gesteld, welke vooruitgang evenwel niet loodrecht op de frontlinie gericht was, maar schuin naar het noorden, langs de heuvelrug, waarop de Stroombeek ontspringt. Ten noorden van Broodseinde, welk gehucht ze op 6 oktober bijna hadden bereikt, marcheerden Australiërs over de heuvelrug. Ten zuiden van Broodseinde onderging de toestand geen verdere wijziging van betekenis.

Dit alles samenvattend, kan men zeggen, dat de geallieerden in Vlaanderen, na een kortere gevechtspauze dan gewoonlijk, een grotere vooruitgang dan gewoonlijk hebben gemaakt, en wel voornamelijk aan het noordelijk gedeelte van de boog van Ieper.

Waar nu de geallieerden reeds de zuidelijke rand van het bos van Houthulst hebben bereikt, is het duidelijk, hoezeer nu reeds de Duitse stellingen Nieuwpoort-Diksmuide, die het bezit van de Vlaamse kust dekken, in de flank worden bedreigd, en hoe de stelling voor de geallieerden steeds gunstiger wordt voor een beslissende onderneming tegen het Duitse kustgebied.

Het nieuwe offensief van de Fransen en Engelsen in Vlaanderen.

Reuters correspondent aan het Franse front in Vlaanderen seinde gisteren, dat de Duitsers enkele van hun zwaarste kanonnen al uit het bos van Houthulst weghalen.

De correspondent van Reuter bij het Engelse front in Frankrijk meldde gisteren de volgende bijzonderheden:

Vanochtend bij het aanbreken van de dag hebben de Engelsen en de Australiërs de vijand weer aangevallen langs de hoogterug in

Vlaanderen en hem teruggedreven, op enkele plaatsen over een afstand van ongeveer 1000 meter.

De slag strekte zich meer naar het noorden uit dan bij de drie vorige operaties, die sedert 20 september ondernomen zijn, daar de Fransen nu aan onze linkervleugel vochten.

Het weer was zo slecht als het maar kon zijn. Gisteravond waaide er een storm en goot het van de regen, maar voor middernacht braken de wolken en zag men het licht van de sterren. In de vroege ochtenduren was het vrij helder, zodat de troepen onder veel gunstiger omstandigheden naar hun uitgangspunten gebracht konden worden dan zich had laten aanzien.

Het is duidelijk dat de Duitsers door onze aanval verrast waren. Ze hadden nauwelijks kunnen verwachten, dat wij onder zulke omstandigheden een opmars zouden beproeven. Zij zelf hadden een tegenaanval geprobeerd tegen een punt, dat zij blijkbaar als een zwakke schakel van ons front beschouwden, het vak om Reutel heen. Gisterenmiddag meldden vliegers, dat colonnes langs de weg van Menen trokken en de vijandelijke artillerie richtte een zwaar spervuur op dit gedeelte van onze linie. Onze artillerie nam echter de weg onder vuur en begon zulk een verpletterend bombardement, dat de poging met zware verliezen voor de vijand gefnuikt werd.

De Duitsers werden bij onze aanval overrompeld. De gevangenen komen er rond voor uit, dat de mogelijkheid van een aanval bij zulk weer en bij zulk een terreingesteldheid hun niet de minste zorg had gebaard. Hoe weinig de vijand verwacht had, zo rauw opgeschrikt te worden, bewijst het feit, dat twee van de divisies, die bij onze aanval de spits moesten afbijten, kort tevoren om 3 uur 's ochtends andere troepen hadden afgelost. Men kan zich makkelijk indenken, welke ontredde de aanval teweegbracht onder deze troepen, die nog in

het geheel niet vertrouwd waren met hun omgeving en nog zo moe als een hond waren van hun lange mars naar de stelling.

Onder de gevangenen zijn manschappen van de 193^e divisie, die pas van het Russische front waren gekomen en hartelijk wensten, dat ze daar terug waren. Dit is de derde divisie uit het oosten, die in de laatste vijf dagen buiten gevecht gesteld is.

Om twee uur vanmiddag kwam bericht, dat de Adlerhoeve en de brouwerij van Poelkapelle, twee plaatsen, die moeite hadden gegeven, door ons ingenomen waren.

Draadversperringen en water veroorzaakten aanmerkelijke vertraging op een plaats, die the Waterfields genoemd wordt, maar volgens de laatste berichten hadden onze onvermoeibare troepen die hindernissen overwonnen.

De toestand bij het kasteel Polderhoek is nog niet duidelijk. Blijkbaar hebben onze manschappen zich om dat kasteel heen ingegraven en is het alleen de vraag, hoelang de machinegeweren van de vijand het nog uit kunnen houden.

Onze verliezen zijn licht en het aantal gevangenen zal ongetwijfeld in de vier cijfers lopen. Het is, zo besluit de correspondent, werkelijk een grote dag geweest en de vlakten van België strekken zich nu aan onze voeten uit, meer dan ooit sedert de donkere dagen van 1914 het geval is geweest.

In een ander telegram meldt Reuters correspondent nog, dat er aanwijzingen zijn, dat het succes van de Engelse methoden bij het innemen van nieuwe vorm van wisselende, zich in de diepte uitstreckende verdedigingswerken grote ontsteltenis onder de Duitsers heeft verwekt. De Engelsen bemerkten gisterochtend, dat de vijand zijn front veel sterker bezet hield dan bij enige

voorafgaande slag. Men maakt daaruit op, dat de Duitsers terugkeren tot hun vroegere verdedigingstactiek, om zich liever op levende strijdkrachten dan op gebetonneerde stellingen te verlaten. Op sommige plaatsen werd dan ook hevige tegenstand geboden.

De Duitse draadloze berichten, vervolgt Reuters correspondent, zullen er wel een ophef van maken, dat wij er weer niet in geslaagd zijn, om Geluveld te nemen. Voor zover ik weet, vallen wij het niet aan en heeft die plaats geen bijzonder belang voor ons. Anders hadden wij haar al lang kunnen nemen. Volgens de allerlaatste berichten, doen de Duitsers een zware tegenaanval aan weerszijden van de spoorweg Ieper-Roeselare, maar de onzen schijnen volkomen tevreden met de toestand.

Reuter (bijzondere dienst) zendt ons eindelijk nog een uitvoerig bericht van zijn correspondent aan het Franse front in Vlaanderen:

Het Franse leger, onder bevel van generaal Anthoine, dat de linkervleugel van de gecombineerde legermacht in Vlaanderen vormde, heeft vanochtend in samenwerking met de Engelse legers in de richting van Mangelare en het bos van Houthulst een aanval gedaan.

De Fransen kwamen uit hun met water gevulde granaattrechters op de westelijke oever van de Broenbeek en staken die even voor vijf uur in de ochtend over. Vastberaden zwoegden zij voort door een moeras, waarbij zij de Duitsers, al oprukkend naar de eerste linie van hun doelen, voor zich uit dreven. Ze bereikten die eerste linie met geringe verliezen in iets meer dan twee uur.

Tegen acht uur kwam bericht, dat de Fransen in het bezit waren van de Gambettahoeve, vlak ten zuiden van Mangelare, en van de

Victoriahoeve op het punt waar de Corverbeek in de St.-Jansbeek vloeit.

Op de uiterste linkervleugel was het dorp Draaibank in onze handen en de hoofdopmars tussen de Corverbeek en Mangelare duurde voort. Driehonderd gevangenen, twee kanonnen en vier machinegeweren werden in de eerste uren van hun aanval door de Fransen genomen.

Tegen elf uur nam de Franse infanterie Mangelare en ging dat voorbij, en op het ogenblik, dat ik sein, is ze binnen een afstand van 1000 yards van het bos van Houthulst op haar rechterflank, waar ze in voeling met de Engelse troepen oprukte, en op ongeveer dezelfde afstand van dat bos langs de Corverbeek op haar linkerflank.

De toestand van de Duitsers in dat bos moet blijkbaar bijzonder onbehaaglijk geworden zijn. Dit uitgestrekte warnet van bomen, prikkeldraad en schuilplaatsen, dat van noord tot zuid ruim 1 km en van het westen naar het oosten 5600 meter uitgestrekt is, is het voornaamste Duitse artilleriecentrum aan dit front. Het staat al onder het vuur van generaal Anthoine's prachtige artillerie en de druk, die de Engelsen bij hun opmars van hun front in oostelijke richting er tegen uitoefenen, heeft de Duitsers al voldoende verontrust, om hen te bewegen er een gedeelte van hun artillerie, met name de zwaarste stukken, uit weg te halen. Er staan echter nog genoeg batterijen in het bos, om het tot een zeer ernstige hinderpaal te maken. De vijand is er ongetwijfeld op voorbereid, om geduchte tegenstand te bieden, alvorens een stelling van zo groot belang te ontruimen, waaraan hij zoveel tijd en werk verdaan heeft.

Maar daar aan de andere kant de Engelsen uit de stellingen, die zij gisteravond te Poelkapelle bezet hielden, over het achterste gedeelte van het bos en de wegen, die er van het oosten af heen leiden,

konden uitzien, en daar de Fransen nu nauwelijks 1000 yards van de westzijde van het bos af staan en er een ontzaglijk aantal kanonnen tegen in stelling gebracht zijn, moeten de Duitsers in het bos zich wel benard voelen.

In een later telegram meldt dezelfde correspondent: De prachtige uitkomsten van heden zijn onder de allermoeilijkste omstandigheden verkregen.

Generaal Anthoine's wonderbaarlijke artillerie, die het hem mogelijk maakte op 31 juli en 16 september op te rukken met een verlies van onderscheidenlijk 260 en 300 man, had ditmaal haar voorbereiding in drie dagen voltooid, waarop het weer aldoor ongunstig en gedurende het grootste gedeelte van de tijd onstuimig was.

Het terrein was drijfnat van de jongste regens. Hoe de manschappen de nacht voor de aanval doorbrachten in met water gevulde trechters, tot op de huid doorweekt, met een felle wind boven hun hoofd gierend, terwijl de vijand alles deed wat hij kon, om het nog onaangenamer voor hen te maken, spot elke beschrijving. Gelukkig was het antwoord van de vijandelijke artillerie zwakker dan men zou verwacht hebben.

Maandagochtend deden onze vliegers, ondanks de wind, goed werk, maar tegen drie uur 's middags werd de regen zo aanhoudend, dat alle waarneming voor de rest van de dag onmogelijk werd. De Franse kanonnen zetten hun werk in het halve donker voort. Niettemin duurde het bombardement tot in de avond voort met een geweld, dat de Duitsers gewaarschuwd moet hebben voor wat er komen zou. Hun antwoord was echter, zoals gezegd, zwak en het vuur werd blijkbaar slecht geleid.

Generaal Anthoine heeft van de eigenaardigheden van het terrein zoveel mogelijk partij getrokken. Terwijl hij zijn linkerflank dekke door de moerassige strook tussen het IJzerkanaal en de weg van Diksmuide naar Lizerne, heeft hij in drie achtereenvolgende opmarsen zijn front tot dicht bij het bos van Houthulst met fenomenaal geringe verliezen vooruit gebracht. Hij heeft zorg gedragen, dat er aldoor tussen zijn linkerflank en het terrein voor een mogelijke tegenaanval van de vijand een strook onbegaanbaar terrein lag (zoals vandaag bijvoorbeeld de Corverbeek) en heeft elke opmars (op 31 juli, 16 september en 9 oktober) voorbereid door een bombardement, dat het de Duitsers onmogelijk maakte krachtige tegenstand te bieden. Het is een feit van betekenis dat het Duitse stelsel van echelons in de diepte om onze aanvallen af te weren, tot dusver schipbreuk heeft geleden.

Times en Daily News vernemen nog uit het Engelse hoofdkwartier: De 227^e Duitse divisie schijnt over een breed gedeelte van het front verstrooid te zijn, want op verschillende plaatsen heeft men tot haar behorende manschappen gevangen genomen. Deze divisie was pas uit de streek van Reims overgebracht.

Bovendien zijn, zoals reeds gemeld is, drie divisies, die uit het oosten gekomen waren, in de laatste dagen door de Duitsers in gevecht gebracht. Het ziet er naar uit, of het Vlaamse front het geliefkoosde winterkwartier voor de troepen van alle Duitse fronten wordt.

Schadevergoeding aan België.

Een lezer schrijft ons naar aanleiding van het artikel onder deze titel van een van onze medewerkers (ochtendblad van 3 dezer), dat hij daaruit de indruk krijgt, dat het cijfer van 8 miljard ver beneden de werkelijkheid is. Men moet daarbij voegen, 1^o. de onkosten van: het Belgische leger aan het front (verschillende leningen), tot een bedrag

van 2 ½ miljard naar men zegt; 2°. de geïnterneerden in Nederland, nl. 40 miljoen per jaar, wat reeds 120 miljoen betekent; 3°. de krijgsgevangenen.

In de buurt van Antwerpen is, om het schietveld vrij te maken voor meer dan 40 miljoen aan bezittingen en bomen vernietigd. De herbouw van steden als Ieper en Diksmuide, die geheel verwoest zijn, zal ongeveer 200 miljoen bedragen.

De lezer berekent, dat, als men deze verschillende posten bij de door onze medewerker opgemaakte lijst voegt, men tot een bedrag van 13 miljard zou komen, welk bedrag dan ook geraamd is door hen, die getracht hebben de schade te berekenen. Zo men echter rekening houdt met de verlamming van de industrie, de stilstand in de haven van Antwerpen en met het cijfer van de Belgische uitvoer van voor de oorlog, dan komt men tot een bedrag dat het cijfer van 8 miljard ver overtreft.

Onze medewerker is van mening, dat de lezer, die deze berekening maakt, gelijk heeft. Onze medewerker echter heeft, om zeer objectief te blijven, zich beperkt tot de schade, die de Duitsers zelf reeds erkend hebben.